

маңызы зор. Жан-жақты жеке тұлғаны қалыптастыру барысында, әр сабақта тек оқулықпен ғана шектеліп қоймай озық деңгейде әр баланың жеке даралығына, қабылдау деңгейіне сай жұмыстарды жүргізу керек. Озық инновациялық әдіс-тәсілдердің тиімдісін пайданану кезкелген бастауыш сынып оқушысының функционалдық сауаттылығын қалыптастыруда жоғары нәтиже берері сөзсіз.

Әдебиеттер:

1. Н.Назарбаев. Қазақстанның әлеуметтік жаңғыртылуы. Жалпыға Ортақ Еңбек Қоғамына қарай 20 қадам // Егемен Қазақстан. 10 шілде, 2012.
2. Е.Иманғалиев. Мектеп оқушыларының функционалдық сауаттылығын қалыптастыру жолдары «Білім беру мекемесі басшыларының анықтамалығы». № 9 (69) 2012 ж. 6-9 б.
3. Құндақова А. Педагогикалық шеберлік негіздері. Оқу құралы. - Алматы: Бастау, 2014.– 216 б.
4. Молдабеков Ж.Ж., Маханбетова А.Ә., Оралбекова А.Ш. Кәсіби шеберлік. –Астана, Фолиант. 2013.

Кенжебаева А.Т., Алиева П.С.

М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, Тараз қ.

БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫН ОҚЫТУДАҒЫ ЖАҢА RTY БАҒЫТТАРЫ

Аннотация. Мақалада білім беру мазмұнын жаңарту – білім беру бағдарламасының құрылымы мен мазмұнын, оқыту мен тәрбиелеудің әдістері және жаңартылған білім беру мазмұнын енгізудің нәтижесі ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды бойына сіңірген, кез келген өмірлік жағдайда функционалдық сауаттылық пен бәсекеге қабілеттілікті көрсете алатын тұлғаның үйлесімді қалыптасуы мен зияткерлік дамуына қолайлы білім беру бағытын қарастырады.

Кілт сөздер: жаңашылдық, білім беру бағдарламасы, ғылым, шығармашылық қабілет.

Білім беру мен оқыту мазмұнының шағын бөлігінде әлеуметтік-экономикалық дамудың, ғылымның, техниканың, мәдениеттің объективті қозғалыстары бар. Тәрбие мен оқытудың мазмұнын меңгеруі кіші тұлғаның ақыл-ой, адамгершілік, эстетикалық, еңбек, дене тәрбиесін қамтамасыз ететін қоғамдық тәртіпке сәйкес келетін табиғат, қоғам, адам және электронды еңбек туралы білімдер жүйесі түсіндіріледі. Мектеп оқушыларының қабілеттерін дамыту, дүниетаным негіздерін қалыптастыру, гуманистік құндылықтар мен шығармашылық ойлауына жағдай жасау.

Бастауыш білім беру жүйесін жаңарту жағдайында балаларды оқыту мен тәрбиелеудің сапалы жаңа, тұлғалық және даму стратегиясы жүзеге асырылуда.

Ең маңызды басымдық – мектеп оқушыларының оқу-тәрбиелік міндеттерін орындау үшін білім мен оқу қабілеттері мен дағдыларын, озат оқуға деген құштарлығы мен қабілетін қалыптастыру, пәндік міндеттерді алдын алу, оқу пәндерін интеграциялау; олардың шет тілін ерте меңгеруін енгізу, ақпараттық және ақпараттық технологияларды меңгеру, компьютермен жұмыс істеу тәжірибесі; баланың жеке тұлғасын қолдау және дамыту, оның физикалық және психикалық денсаулығын қорғау және нығайту басты мәселе.

Мектептің мақсаты мен міндеттерінің бірлігі оның түрлерінің көптүрлілігімен ұштасады: авторлық мектептер, мектеп кешендері, гимназиялар, лицейлер және басқа оқу орындары мектептердің ішкі ұйымдық құрылымы, икемді оқу жоспарларын, бағдарламаларды, оқулықтарды, әртүрлі оқыту мен тәрбиелеудің формалары, әдістері оқушылардың әртүрлі қажеттіліктерімен, олардың дайындық деңгейімен және олардың денсаулық жағдайымен, аймақтың әлеуметтік-экономикалық даму ерекшеліктерімен, оның ұлттық-мәдени тарихи дәстүрлерімен анықталады.

Білім берудің бірінші кезеңінде оқу пәндерінің интеграциялану үрдісі байқалды: жазу-оқу-сөйлеу-грамматиканы дамыту, еңбек-бейнелеу өнері-техникалық шығармашылық-модельдеу, музыка-этика мен эстетика, мәдениет негіздері; ақпараттандыру-компьютерлендіру-еңбекке оқыту-технология, т.б.

Оқыту тілін еркін таңдаудың демократиялық принципі жүзеге асырылуда. Білім беру мазмұны халықаралық және ұлттық ұштастыруды көздейді. Оқу бағдарламалары мен оқулықтардың идеялық, тәрбиелік дәлсіздігі күшейтілді.

Азаматтық тәрбиені қалыптастыруға маңызды орын беріледі. позициясы, әлеуметтік белсенділігі, мектеп оқушыларының қоғам қажеттіліктері мен өз мүдделеріне сәйкес қарқынды,

тиімді, шығармашылық түрлендіретін іс-әрекеттерді жүзеге асырудағы құтқару қабілеті. Ол балалардың өмір бойы білім алуға дайындығын дамытуды, жаңа технологияларды пайдалануды, іс-әрекетте, қарым-қатынас пен ынтымақтастықта тәжірибені қалыптастыруды көздейді

Қазіргі уақытта Қазақстанның жоғарыда сипатталған жаһандық проблемаларға ден қоюы үшін ұлттық деңгейде жұмыстар жүргізілуде. Білім беру бағдарламасындағы ұлттық тәрбиеге, бағалауға, оқулықтар мен оқыту әдістемесіне қатысты өзекті тәрбиелік құндылықтар мен мақсаттар, мектеп оқушыларының жалпы үлгерімін арттыру талаптарын әзірлеу, сонымен қатар жаңашылдық пен көшбасшылықты енгізу, ұлттық тәрбиені қалыптастыру және жүзеге асыру, жеке басын куәландыратын халықаралық тәжірибемен өзара әрекеттесуге дайын.

Кеңейтілген оқу бағдарламасы мен бағалау жүйесін енгізу осы мамандардың қолға алған шараларының бірі екені белгілі болды.

Жаңартылған білім беру мазмұнының негізгі сипаттамалары:

1. Оқу дағдылары (оқылым, айтылым, тыңдалым, жазылым);
2. Ойлау дағдылары (білу, түсіну, қолдану, талдау, салыстыру, бағалау);
3. Шығармашылық ойлау қабілеттері;
4. Логикалық ойлау қабілеті;
5. Алгоритмдік кодтау дағдылары;
6. Сыни тұрғыдан ойлау дағдылары;
7. Проблемалық отбасылық дағдылар;
8. Технологиялық кіріспе;
9. Тілдік дағдылар;
10. Оқушылардың коммуникативті дағдыларын дамыту.

Қазіргі қазақ тілі – мемлекеттік тіл, орыс тілі – қарым-қатынас тілі, ағылшын тілі – әлем мен ғарышты тану тілі. Әр сабақта жаңа жобаларды кешенді түрде қолдану, оқытудың жаңа тиімді жолдарын іздестіру – қазіргі заманның өзекті талабы, оларды ұдайы пайдалану қажет. Оқу парадигмалары өзгерді. Жаңартылған білім беру мазмұны және жаңа көзқарас. Еліміздің білім беру үдерісіне енгізілген жаңартылған білім беру бағдарламасы – болашақ ұрпақ сұранысына сай заманауи бағдарлама.

Спиральды білім беру бағдарламасы Джером Брунердің «Білім беру үдерісінде» талқыланған когнитивтік теорияға негізделген. Оның ойынша, ең күрделі материалдың өзі дұрыс құрылымдалып, берілсе, жас балаларға түсінікті болады. Брунер адамның когнитивті қабілеті шартты түрде бөлінетін үш кезеңнен тұратынын айтады:

- белсенді (еңбек процесінде оқу);
- көрнекілік (суреттер мен бейнелер арқылы оқыту);
- символдық (сөздер мен сандар арқылы оқыту).

Бұл спиральдық білім беру бағдарламасының тұжырымдамасын жасауға әкелді. Брунер еңбегіне негізделген спиральды білім беру бағдарламасының негізгі ерекшеліктері:

- оқушы мектепте оқып жүргенде пәнді немесе тақырыпты бірнеше рет қайталайды;
- әрбір қайталап оқыған сайын тақырыптың немесе пәннің күрделілігі артады;
- жаңа білім бұрынғы біліммен тығыз байланысты және бұрын алынған ақпарат тұрғысынан қарастырылады

«Білім берудің жаңартылған мазмұны – мүлде жаңа бағдарламалар, оқулықтар, стандарттар және кадрлар» (Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Н.Ә. Назарбаевтың «Төртінші индустриялық даму жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндігі» атты Қазақстан халқына Жолдауынан Революция»).

Мұғалімдерге қойылатын талаптар: бәсекеге қабілеттілік, жоғары білім сапасы, кәсіби шеберлік, әдістемелік жұмыс жасай білу.

Жоғарыда айтылғандарды қорытындылайтын болсақ, мұғалім – әдістемелік, зерттеушілік, дидактикалық-әдістемелік, әлеуметтік тұңғалық деңгейінің жоғарылығымен ерекшеленетін рухани-адамгершілік, азаматтық жауапты, белсенді, құзыретті, шығармашыл, рефлексияға қабілетті, өзін-өзі жүзеге асыруға ұмтылатын тұлға. , коммуникативті, ақпараттық және басқа құзыреттер. осылай болуы керек деген қорытынды жасауға болады. Бұл бағытта мектеп мұғалімдерінің біліктілігін арттыру басты мақсат болып табылады.

Жаңа бағдарламада ақпараттық мәдениетті қалыптастыруда бастауыш сынып мұғалімінің педагогикалық іс-әрекетінің жетекші әдістері:

- кіші оқушылардың компьютерлік модельдеуін ұйымдастыру;
- жағдаяттарды ойын модельдеуді ұйымдастыру;

- мектеп оқушыларының жобалық іс-әрекетін ұйымдастыру.
- Оқу үрдісін ұйымдастыру формаларының қатарына мыналарды жатқызуға болады:
- білім саласындағы ынтымақтастық;
- шағын топтарда жұмыс істеу; жобалық топтарда жұмыс істеу;
- виртуалды оқу әрекеті;
- әртүрлі ақпарат көздерімен кіші жастағы оқушылардың өзіндік жұмысы.

Оқу-тәрбие процесінде кіші жастағы оқушылардың ақпараттық мәдениетін қалыптастырудың тиімділігі мұғалімнің тұлғасымен, оның құндылық бағдарларымен, басымдықтарымен қамтамасыз етіледі.

Әдебиеттер:

1. Бабаев С.Б., Оңалбек Ж.К. Жалпы педагогика. – Алматы, 2005.
2. Блум таксономиясын оқу үрдісінде пайдалану әдістемесі. Әдістемелік құрал, - Орал, 2016.
3. Жонтаева Ж. Оқу бағдарламаларының мазмұнын жаңарту / №15.52, 2016.
4. Нурғалиева Г.К. Сравнительная педагогика. - Алматы. 2020.

Кенжебаева А.Т., Алиева П.С.

М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, Тараз қ.

КІШІ МЕКТЕП ЖАСЫНДАҒЫ БАЛАЛАРДЫ ОҚЫТУ БАРЫСЫНДА ҚАШЫҚТЫҚТАН ОҚЫТУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ

Аннотация. Мақалада қашықтықтан оқыту технологиялары заманауи педагогиканың барлық мүмкіндіктері, оның басты мақсаты жеке тұлғаның шығармашылық мүмкіндіктерін сақтау және дамыту жолдары және педагогикалық практикаға қашықтықтан білім беру технологияларын енгізу пәнаралық білімді және кәсіби-педагогикалық құзыреттердің белгілі бір кәсіби іс-әрекеттерін жетілдіруде педагогтердің белсенділігін арттыру мүмкіндіктері қарастырылады.

Кілт сөздер: оқыту, инновация, интернет, жаңашылдық, технология, білім беру ресурстары, диагностика.

Қашықтан оқыту технологиясы білім берудің орталығында тұрған оқыту жүйесін құруға мүмкіндік береді. Бұл жүйеде мұғалім оқушының еңбегін, оның жеке қызығушылықтары мен сұраныстарын ескереді. Білім беру жүйесінің орталығында оқушы тұратынын ескерсек, білім беру жүйесі тұтастай өзгереді. Мұғалім оқушылардың өзіндік жұмысын ұйымдастырады. Қашықтықтан оқыту технологияларын қолдану мұғалімнің рөлін де арттырады және өзгертеді. Кейбір авторлар сырттай және қашықтықтан оқытуды араластырмау керек деген ұстанымды ұстанады. Оның басты ерекшелігі қашықтықтан оқытудағы интерактивтіліктің жүйелілігі мен тиімділігін қамтамасыз етеді. Қашықтықтан оқытуда күндізгі бөлімде оқытылатын материал қолданылады. Осыған байланысты қашықтықтан оқыту технологияларын қолдану арқылы жүзеге асырылатын білім беру сапасын бақылауды жүргізу және енгізу мәселесі туындайды.

Қазіргі уақытта қашықтықтан оқыту- оқу үрдісінде педагогикалық ұжымда қашықтықтан және ақпараттық технологиялар мен телекоммуникация құралдарды пайдалан отырып оқыту: Сабақты онлайн режимінде өткізу барысында (бейнеконференция, Интернет арқылы хабарлама алмасу, телефон арқылы сөйлесу), бұл байланыс (электрондық пошта, қорытынды бақылаумен мұғалімнің нұсқауы бойынша оқушының оқулықпен жұмысы) арқылы жүзеге асырылады.

Қашықтықтан оқыту технологиялары жоғары технологиялар санатына жатады. Бұл анықтаманың техникалық негізі бар және ақпараттық құралдар мен технологиялардың қарқынды дамуымен байланысты. Қашықтықтан оқыту технологиясының мәні инновациялық педагогика, оқушыға бағытталған өзін-өзі тәрбиелеу және белсенді іс-әрекет принциптеріне негізделген қашықтықтан оқытудың дидактикалық моделінен туындайды.

Қашықтықтан оқыту бүкіл әлем мен қарым- қатынас жасауға мүмкіндік алады.

Ақпараттық құралдарды пайдалану қашықтықтан оқыту әдісінің негізгі формасы болып табылады.

Олардың мынадай екі құрамдас бөліктері бар:

- оқытуды басқару және ұйымдастыру;
- дербес (дара оқыту).